

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Historia da Expansión Europea			Código	710G05031
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6	
Idioma	GalegoInglés				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento					
Coordinación	González López, Tamara	Correo electrónico	tamara.gonzalez.lopez@udc.es		
Profesorado	González López, Tamara	Correo electrónico	tamara.gonzalez.lopez@udc.es		
Web					
Descrición xeral	<p>A materia Historia da Expansión Europea ofrece unha formación complementaria ao futuro graduado orientada a comprender o pasado das relacións entre Europa e o resto de territorios, pola incidencia dese pasado nas relacións internacionais actuais.</p> <p>O obxectivo da materia é estudar a chegada e/ou contacto dos países europeos con outros territorios para comprender os efectos económicos, sociais e culturais que tivo en diferentes rexións do mundo. As diferentes características do asentamento de europeos noutros territorios tivo como consecuencia inmediata distintas reposta de resistencia ou adaptación por parte dos autóctonos. Amais, permite abordar a evolución interna deses países, así como o rol que os países europeos lles outorgaron dentro da política e a economía internacional.</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	A	B	C
Conocer e entender as relacións económicas e de dependencia internacional e as súas transformacións no longo prazo	A3 A7 A10	B7 B8 B10	C4
Establecer comparacións entre os distintos modelos de colonialismo da Idade Moderna e Contemporánea	A1 A2 A3 A7 A8 A10	B7 B8	C4
Relacionar as características dos modelos de colonización e descolonización coa realidade política-económica actual	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A9 A11	B3 B6 B8 B9 B10 B11	C1 C8

Reflexionar sobre as consecuencias a longo prazo da presenza europea noutros territorios	A1	B2 B3 B6 B9 B14	C4 C7 C8 C9
Explicar o método de goberno e control na América española	A1 A2 A3 A7	B1 B4	
Describir os procesos de independencia e descolonización	A1 A4 A5 A7 A8	B1 B5	
Integrar o coñecemento da expansión europea na comprensión da actualidade	A1 A2 A3 A4 A12	B12	C3
Diferenciar os distintos modelos de organización e control do territorio	A1 A2 A3 A5 A7 A8 A9 A10		C4
Distinguir as motivacións económicas, políticas e sociais polas que en cada período se ocuparon territorios fóra de Europa	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10	B9 B11 B13 B14	C2 C3
Amosar capacidade de expresión oral e escrita		B10 B11 B12	C1 C2 C8 C9
Desenvolver a capacidade de procura, selección e elaboración de información		B1 B2 B3 B4 B5	C3 C4 C5 C6 C7
Facilitar o desenvolvemento dun compromiso ético	A3 A10 A11	B2 B3 B6 B7 B8	C3 C4 C6

Fomentar a capacidade de traballo en equipo e a aplicación dos coñecementos adquiridos na interpretación de material estatístico, gráfico e documental	A1	B2	C3
	A2	B3	C4
	A9	B4	C6
	A11	B6	C7
		B7	
		B9	
		B11	
		B12	
		B13	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A América precolombina: orixes e áreas culturais	1.1. A orixe do home americano 1.2. As áreas culturais de América
2. As ansias de expansión: exploracións nos séculos XIV-XV	2.1. As primeiras expansións e exploracións 2.2. Colón e a chegada a América
3. A configuración e evolución de Hispanoamérica: economía, sociedade e goberno nos séculos XVI-XVIII	3.1. A conquista de América 3.2. O papel da Igrexa 3.3. Goberno e economía nas Indias 3.4. Sociedade e demografía nas Indias
4. O asentamento doutras potencias en América	4.1. O Brasil colonial 4.2. Da colonización inglesa e francesa até a rebelión das Trece Colonias
5. As independencias hispanoamericanas	
6. A colonización de África nos séculos XIX-XX	
7. Contactos e resistencias en Asia	
8. O proceso de descolonización no século XX	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A9 A11 A12 B2 B3 B6 B7 B8 B10	20	25	45
Análise de fontes documentais	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A9 A11 A12 B2 B3 B4 B7 B9 B11 B12 B8 B10 B1 C1 C2 C3 C4 C6	20	32	52
Traballos tutelados	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A9 A11 A12 B2 B3 B4 B5 B7 B9 B11 B12 B13 B14 B8 B10 B1 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	4	17	21

Proba obxectiva	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A9 A11 A12 B2 B3 B4 B6 B8 B10 B1 C1 C2 C4 C6 C9	2	10	12
Presentación oral	A2 A3 A7 A8 A9 B2 B4 B5 B9 B11 B12 B10 B1 C1 C2 C3 C6 C9	6	10	16
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos conceptos básicos e das pautas clave para comprender o temario da materia.
Análise de fontes documentais	Actividades prácticas a partir de fontes documentais relacionadas co contido da materia.
Traballos tutelados	Realización de traballos escritos sobre puntos do temario que requiren do emprego de bibliografía especializada e aplicación dos coñecementos e das destrezas adquiridas na materia.
Proba obxectiva	Realización dun exame escrito sobre os contidos do programa nas convocatorias oficiais.
Presentación oral	Exposición oral por parte do alumnado do traballo escrito realizado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	O estudante pode recibir atención personalizada para resolver as súas dúbidas sobre a materia e reforzar a súa aprendizaxe autónoma a través do seguimento e a supervisión das distintas actividades programadas. Esta atención terá lugar de xeito presencial no despacho (previa solicitude por email), a través de titorías programadas na aplicación TEAMS ou por medio do correo institucional.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A9 A11 A12 B2 B3 B4 B7 B9 B11 B12 B8 B10 B1 C1 C2 C3 C4 C6	Actividades prácticas con material cuantitativo e/ou cualitativo que se realizarán durante as clases. Facilitarase un calendario aproximado nas primeiras sesións. Valorase o coñecemento dos contidos da materia, a capacidade de expresión, o uso e dominio do vocabulario específico, a capacidade analítica e sintética. De igual modo, valórase a capacidade para debater, resolver problemas e traballar en equipo.	30
Traballos tutelados	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A9 A11 A12 B2 B3 B4 B5 B7 B9 B11 B12 B13 B14 B8 B10 B1 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	Traballo escrito sobre un tema asignado polo docente. Debe seguir as pautas de presentación que se publicarán no Campus Virtual e empregar bibliografía especializada. A entrega realizarase nun arquivo PDF a través do Campus Virtual. Valorase a correcta redacción, a procura e uso de información especializada e crítica, a capacidade de analizar e relacionar termos, sucesos e consecuencias no panorama internacional.	20

Presentación oral	A2 A3 A7 A8 A9 B2 B4 B5 B9 B11 B12 B10 B1 C1 C2 C3 C6 C9	Presentación e defensa do traballo tutelado realizado. Terá lugar nas últimas semanas de docencia, segundo calendario que se publicará tras as entregas do traballo escrito. Valórase o uso e dominio do vocabulario específico, a claridade expositiva e a capacidade de sintetizar e xerarquizar a información. Tamén computará o aparato gráfico preparado polo alumnado para apoiar a súa presentación.	10
Proba obxectiva	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A9 A11 A12 B2 B3 B4 B6 B8 B10 B1 C1 C2 C4 C6 C9	Exame escrito sobre os contidos da materia que se realizará nas datas das convocatorias oficiais. Valorase o coñecemento dos contidos da materia, a capacidade de expresión, o uso e dominio do vocabulario específico, a capacidade analítica e sintética.	40

Observacións avaliación

Normativa de avaliación:

Para superar a materia, débese obter como mínimo 50 puntos dos 100 totais. Está

prohibido acceder á aula do exame/probas con calquera dispositivo

que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información. É preciso que cada alumno que desexe realizar as probas se

identifique correctamente co DNI na aula na que se vai realizar a proba. Cualificación de Non Presentado: a cualificación de non presentado

corresponde ao estudante cando só participe en actividades que teñan unha ponderación igual ou inferior ao

30% sobre a cualificación final, con independencia da nota acadada. Segunda oportunidade e convocatoria

adiantada: consistirá na realización dunha proba obxectiva cun

valor máximo do 100% da nota final, na que se incluírá unha parte

teórica (40%) e outra parte práctica (60%). Dedicación

a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: todos os aspectos relacionados con ?dispensa académica?, ?dedicación ao

estudo?, ?permanencia? e ?fraude académica? rexeranse de acordo á normativa académica vixente de la UDC. Nas primeiras semanas,

comunicarase ao estudantado o calendario de actividades prácticas e de entrega dos traballos. O calendario de defensa dos traballos publicarase tras a entrega, a fin de adecuar mellor os tempos ao número de traballos presentados.

Fontes de información

Bibliografía básica

- María Dolores Béjar (2011). Historia del siglo XX. Europa, América, Asia, África y Oceanía. Siglo Veintiuno
- Antonio Espino López (2010). Atlas Histórico del colonialismo. Síntesis
- Marc Ferro (dir.) (2005). El libro negro del colonialismo. Siglos XVI al XXI: del exterminio al arrepentimiento. La esfera de los libros
- Britta Timm Knudsen (ed.) (2022). Decolonizing Colonial Heritage. Taylor & Francis
- Robert Young (2016). Postcolonialism?: an historical introduction. Wiley-Blackwell
- E. J. Hobsbawn (2001). La era del imperio (1875-1914). Barcelona: Crítica
- M.P. Pérez Cantó y E. M. Romero (2010). Las sociedades originarias y la América hispana. Una aproximación histórica. Madrid: Universidad Autónoma de Madrid

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none">- Alfred W. Crosby (1988). Imperialismo ecológico. La expansión biológica de Europa, 900-1900. Crítica- Barbara Arneil (2024). Colonialism versus Imperialism. Political Theory, 52(1), 146-176- Abel García Sánchez (1999). Génesis y desarrollo del imperialismo, 1850-1950. Instituto Politécnico Nacional- Leslie Bethell (1990). Historia de América Latina.. Crítica- Jose Luis Comellas (2001). Los grandes imperios coloniales. Rialp- Dani Rodrik (2011). La paradoja de la globalización. Democracia y el futuro de la economía mundial. Bosch- Enrique Moradiellos (2013). Europa y el mundo en los albores del siglo XX: la precaria hegemonía europea en víspera de la Gran Guerra.- Paloma García (2015). La configuración de Oriente Próximo tras la Primera Guerra Mundial. Revista Unisci- Margaret MacMillan (2013). 1914: de la paz a la guerra. Madrid: Turner- Wolfgang J. Mommsen (1987). La época del imperialismo. Europa 1885-1918. Madrid: Siglo XX- Pedro Pérez Herrero (1992). América Latina y el colonialismo europeo: siglos XVI-XVIII. Madrid: Síntesis- John H. Elliott (2006). Imperios del mundo atlántico. España y Gran Bretaña en América, 1492-1830. Madrid- Luis Alonso Álvarez (2022). El costo del imperio asiático. La formación colonial de las islas filipinas bajo dominio español, 1565-1800. A Coruña: Universidade da Coruña- J. Moreno García (1992). El Extremo Oriente. Siglo XX. Madrid: Síntesis- Josep Fontana (2017). El siglo de la revolución. Una historia del mundo desde 1914. Barcelona: Crítica
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia das Relacións Internacionais II/710G05011

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías